Prima instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (judecător: Violeta Gîrleanu)
Dosarul nr. 2a-271/24
2-21134621-02-2a-19012024

D E C I Z I E

26 septembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţă:
Preşedintele completului, judecătorul Anton Marina
Judecătorii Cașcaval Andrei
Cojocaru Olga
Grefierul Șpac Iulius

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda, reprezentate de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana Guțu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Tower Group”, reprezentată de avocatul Habravan Andrei, SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Pleșca Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 octombrie 2023, prin care cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

Pretenţiile reclamantului.

La data de 09 septembrie 2021 SRL ”Tower Group”, reprezentată de avocatul Habravan Andrei și SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Pleșca Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com”, s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanții au indicat, că conform contractului de locațiune nr.2043 din 14.02.2019 încheiat între SRL ”Tower Group”, în calitate de locator și SRL ”Malina Design”, în calitate de locatar, SRL ”Tower Group” i-a transmis ultimului în locațiune bunul imobil punct comercial, amplasat în Centrul Comercial ,,Atrium” de pe adresa: mun.Chișinău, str.Albișoara, 4, et.2, butic nr.2043, care aparține cu drept de proprietate locatorului.

Ulterior, la data de 12.02.2019 a fost semnat contractul de fidejusiune, prin care Suetnova Nadejda și-a asumat răspundere în mod solidar cu SRL ”Malina Design”, față de locator în baza contractului de locațiune.

Au relatat, că la data de 17.02.2021, în buticul nr.2043, de la etajul 2 al Centrului comercial ,,Atrium”, a izbucnit un incendiu, fapt constatat și confirmat de serviciul pompieri și salvatori sectorului Centru, mun.Chișinău.

Au menționat, că prin încheierea din 18.02.2021 întocmită de către șeful secției Prevenție DSP Râșcani, mun.Chișinău, căpitan al serviciului intern, Grigoropoli Alexandru, examinând locul incendiului și luând explicații de la martorii oculari, s-a stabilit, că pe 17.02.2021,

aproximativ la ora 11 și 30 min., cet. Bucătari Nadejda, aflându-se în buticul nr.2043, în timp ce lucra cu ferul de călcat pe bază de aburi, a observat cum din colțul sting, de la intrare, a apărut un fum însoțit de o flacără, care a cuprins hainele de pe cuierul din apropiere. Paza centrului comercial prin intermediul mijloacelor primare de intervenție au reușit să lichideze incendiul până la sosirea echipei de pompieri.

În context au relevat, că urmare a incendiului produs, de către SRL ”Tower Group” a fost contractată SRL „Centrul National al Experților Judiciari si Specialiștilor de Performanta”, având ca scop stabilirea cauzei și cui aparține vina provocării incendiului din data de 17.02.2021, la etajul 2, buticul nr.2043 din Centrul comercial „Atrium”, stabilirea prejudiciului cauzat în rezultatul incendiului supra menționat, precum și calcularea costului lucrărilor de restabilire a pagubei materiale. Buticurile adiacente celui în care s-a produs incendiul la fel au avut de suferit, fiind cauzat prejudiciu nu doar proprietarilor, dar și altor locatari.

Au comunicat, că la data de 22.02.2021, orele 14.00, s-au efectuat investigații la fața locului a încăperilor de la etajul 2, (nr.2043, nr.2043B, nr.2045, nr.2066) amplasate în Centrul comercial „Atrium”, situat în mun.Chișinău, str.Albișoara 4, cu participarea proprietarilor bunurilor imobile cu nr. cadastral ***** - SRL ”Tower Group”; nr. cadastral ***** - Adannu Marina; nr. cadastral *****.131 – SRL „Lerai Group”. Totodată au participat și reprezentanții întreprinderilor care închiriază spațiile afectate de incendiul: SRL ”Malina Design”, SRL ”D-Denim Raw”, SRL „Lerai Group”, SRL ”Oximoda-Chic”, SRL ”Magazinul Stage”.

Au afirmat, că în rezultatul analizei materialelor colectate de la fața locului de către specialistul electric autorizat, dar și materialelor video s-a stabilit cu certitudine faptul, că alimentarea echipamentelor electrice din interiorul buricului 2043 al centrului comercial „Atrium” se realiza prin intermediul a 3 prelungitoare conectate la prizele montate pe perete. Două prelungitoare numerotate nr.1 și nr.2 erau conectate consecutiv și prin ele se alimenta cea mai mare sarcină de 2 500 W - generatorul de aburi. Prelungitorul nr.1 era proiectat pentru conectarea unei sarcini de 3 500 W, iar prelungitorul nr.2 pentru conectarea unei sarcini de 2 200 W.

Au completat, că astfel s-a constatat că prelungitorul nr.2 a fost suprasolicitat continuu cu o sarcină de 2 500 W și ca rezultat contactul unui pin al fișei de conectare a prelungitorului nr.2 a degradat și a început să se încălzească local. Dat fiind faptul că această conexiune dintre două prelungitoare era dosită și nu se vedea și se afla în zona hainelor puse la vitrină și care erau ușor inflamabile, defectul nu a putut fi observat și la un moment dat acesta a trecut în flăcări și a declanșat incendiul. Odată cu pornirea incendiului s-a aprins și umerașele stocate în cutia metalică din aceiași zonă, prin care trecea cel de al treilea prelungitor cu o sarcină minimă. În momentul când izolația prelungitorului nr.3 ce trecea prin cutia de metal s-a distrus sub greutatea umerașelor depozitate s-a produs scurtcircuit și alimentarea cu energie electrică a buticului respectiv s-a întrerupt ca rezultat al deconectării automatului de 16 A ce se află în zona contorului de energie electrică.

Au notat, că incendiul a fost provocat de supraîncălzirea fișei prelungitorului nr.2, care se afla în interiorul unei cutii metalice unde se păstrau umerașe de plastic și în imediată apropiere de hainele puse la vitrină, ca rezultat al exploatării îndelungate a generatorului de abur cu puterea de 2 500W prin intermediul acestui prelungitor, care poate suporta o sarcină maximă de 2 200W. Fiind constant supraîncărcat cont actul în fișa prelungitorului nr.2 s-a înrăutățit și a dus la incendiu.

La fel, au menționat că în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.393 din 01.11.2019 privind aprobarea documentului normativ-tehnic în domeniul energeticii NE1-01:2019 „Norme

de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici", și „Reguli generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova" RT DSE 1.01-2005, scot în evidență faptul agentului economic, SRL "Malina Design", nu a elaborat instrucțiunile de securitate în muncă și anti-incendiare, nu a realizat instruirea personalului angajat cu privire la regulile generale de apărare împotriva incendiilor, iar ca rezultat din lipsă de necunoaștere a fost exploatat îndelungat și necorespunzător prelungitorul (nr.2) care suporta o sarcină maximă de 2 200 W, care de fapt a fost sursa izbucnirii incendiului, în același timp, important este că nu se permite ca prelungitoarele să fie poziționate sub obiecte ușor inflamabile, toate aceste încălcări admise de către SRL "Malina Design", au stat la baza izbucnirii incendiului.

Au mai relatat, că în urma producerii incendiului, care a avut loc la data de 17.02.2021, în buticul nr.2043 de la etajul 2, al Centrului comercial „Atrium", au fost prejudiciați atât proprietarii bunurilor imobile, cât și locatarii vecini, suma prejudiciului constituind 264 241,40 lei.

Au afirmat, că SRL „Centrul National al Experților Judiciari si Specialiștilor de Performanta" a efectuat un raport de constatare prin care au fost atrași diferiți specialiști fiecare pe domeniul său profesional, din care rezultă clar că vina în producerea incendiului aparține cu certitudine SRL "Malina Design", prin urmare pagubele cauzate urmează a fi puse la fel pe seama persoanei vinovate. Fiindu-i demonstrată vinovăția, SRL "Malina Design" urmează să restituie prejudiciului material cauzat atât proprietarilor cât și altor locatari care au avut de suferit drept rezultat al incendiului produs.

Au evidențiat, că Suetnova Nadejda este atrasă în cadrul procesului dat ca fiind copârâtă, or, la data de 12.02.2019 a fost semnat contractul de fidejusiune, prin care Suetnova Nadejda și-a asumat răspunderea în mod solidar cu SRL "Malina Design" față de locator pentru datoriile apărute sau răspunderea ce rezultă din contractul de locațiune nr.2043 din 14.02.2019. Consideră că există toate temeiurile legale pentru ca Suetnova Nadejda să răspundă solidar pentru paguba și prejudiciul cauzat din vina SRL "Malina Design", și anume producerea incendiului menționat.

Astfel, solicită reclamanții încasarea cu titlu de prejudiciu material, în mod solidar, de la SRL "Malina Design" și Suetnova Nadejda în folosul SRL "Tower Group" - 89 509,19 lei; SRL "D-Denim Raw" - 57 170,21 lei; SRL "Arjanovschi-Com" - 30 718 lei; SRL "Oximoda"- 66 176 lei; ÎI "Zorina E.I." - 15 836 lei, SRL "Moda Bianca"- 3 309 lei, ÎI "Pleșca Silvia", buticul 2068 – 1 523 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

<u>Poziția instanței de fond.</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul centru din 26 octombrie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Habravan Andrei, reprezentantul reclamantului SRL "Tower Group" și SRL "D-Denim Raw", ÎI "Pleșca Silvia", SRL "Oximoda", ÎI "Zorina E.I.", SRL "Moda Bianca", SRL "Arjanovschi-Com" către SRL "Mălină Design", Suetnova (Raba) Nadejda privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată.

S-a încasat, în mod solidar, de la SRL "Mălină Design", IDNO 1***** și Suetnova (Raba) Nadejda, c/p ***** în beneficiul SRL "Tower Group", IDNO *****, prejudiciul material în mărime de 86 159,19 lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 2 584,77 lei, în total suma de 88 743,96 lei (optzeci și opt mii șapte sute patruzeci și trei lei, 96 bani).

S-a încasat, în mod solidar, de la SRL "Mălină Design", IDNO 1***** și Suetnova (Raba) Nadejda, c/p ***** în beneficiul SRL "D-Denim-Raw", IDNO *****, prejudiciul material în

mărime de 12 322,21 lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 369,66 lei, în total suma de 12 691,87 lei (douăsprezece mii șase sute nouăzeci și unu lei, 87 bani).

S-a încasat, în mod solidar, de la SRL ”Mălină Design”, IDNO 1***** și Suetnova (Raba) Nadejda, c/p ***** în beneficiul SRL ”Arjanovschi-com”, IDNO *****, prejudiciul material în mărime de 4 670 lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 270 lei, în total suma de 4 940 lei (patru mii nouă sute patruzeci) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Habravan Andrei, reprezentantul reclamantului SRL ”Tower Group” și SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Pleșca Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”ArjanovschiCom”, s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului.

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la data de 02 noiembrie 2023, SRL ”Malina Design” și Raba (Suetnova) Nadejda, reprezentați de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana Guțu, au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 26 octombrie 2023, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Totodată, apelantele au solicitat încasarea din contul intimaților în beneficiul SRL ”Malina Design” a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 lei și a sumei de 2419 lei, cu titlu de taxă de stat achitată pentru examinarea apelului.

Argumentele părţilor.

În motivarea apelului reprezentanții apelanților au indicat, că instanţa de fond şi-a fundamentat soluţia adoptată pe Raportul de expertiză extrajudiciară nr.0128/11 din 20.04.2021, deşi apelantele au fost în dezacord cu acceptarea raportului drept probă şi au invocat suficiente temeiuri de respingere a acestei probe, asupra cărora instanţa de judecată nu s-a expus în general.

În acest context declară reprezentații părților apelante, că pretinsul Raport de „expertiză extrajudiciară” nu poate fi calificat altfel ori chiar şi o expertiză extrajudiciară poate fie efectuată doar de experţi care sunt înscrişi Registrul de stat al experţilor judiciari.

La acest segment partea s-a axat pe prevederile art. 19 alin.(5) din Legea nr. 68 / 14.04.2016, care reglementează, că eExpertiza extrajudiciară poate servi doar material auxiliar pentru o plângere, decizie, negociere, tranzacţie de împăcare sau pentru un alt proces de natură extrajudiciară.

Sub acest aspect a accentuat, că instanţa de judecată a fost informată despre faptul, că autorii aşa-zisului Raport de expertiză extrajudiciară nu se regăsesc în Registrul de stat al experţilor judiciari, iar în conformitate cu dispoziţiile art. 117 alin.(3) CPC probele obţinute cu încălcarea legii nu au putere de probaţiune şi respectiv nu pot fi puse de instanţă în temeiul hotărârii.

Apelantele contestă argumentele instanţei de fond, indicate în hotărâre, precum că prin raportul de expertiză extrajudiciară a fost stabilită vinovăţia SRL ’’Mălină Design” în producerea incendiului, pe motiv că administratorul acesteia nu a efectuat instruirea antiincendiară a personalului care activa în buticul comercial. În acest sens instanţa de judecată a omis să reţină faptul, că potrivit încheierii Şefului secţie Prevenţie DSP Rîşcani din 18.02.2021 cauza probabilă a generării incendiului este scurtcircuitul în reţeaua electrică precum şi faptul că potrivit Regulamentului, anexa nr. 2 la toate contractele de locaţiune ,,exploatarea reţelelor inginereşti se înfăptuieşte doar de administraţia centrului comercial.

Susțin, că instanţa de fond a utilizat din raportul indicat doar această frază şi a exclus concluzia aceloraşi experţi care au stabilit şi vinovăţia SRL ’’Tower Group” în producerea incendiului pe motivul neinstruirii administratorului SRL ’’Mălină Desing” în securitatea antiincendiară.

Au completat, că instanţa de fond a lăsat fără apreciere toate normele legale privind securitatea energetică, invocate de apelante, care se referă la obligaţiile consumatorului non-casnic, care în speţă este SRL ’’Tower Group”; lipsă dotării spaţiului comercial cu sisteme de semnalizare şi stingere automată în caz de suprasarcină, scurtcircuit sau de pericol de incendiu; lipsa instruirii locatarilor spaţiilor comerciale despre regulile de prevenire a incendiilor; lipsa controlului periodic a spaţiilor comerciale de către personalul tehnic al locatorului Tower Group, dacă sunt respectate toate regulile în securitatea energetică.

Au menționat, că faptul că incendiul era început de câteva minute şi stingerea acestuia a fost posibilă doar după ce vânzătorul a alergat să informeze paza spaţiului comercial (care nu avea idee ce se întâmplă), combate orice speculație că SRL„Tower Group” a respectat careva reguli elementare de prevenire şi stingere a incendiului.

În această ordine de idei au evidențiat, că instanţa de fond nu a găsit vina SRL „Tower Group” nici în faptul transmiterii în locaţiune a unor spaţii comerciale (la un preţ destul de scump), fără respectarea obligatorie a normativelor în construcții, fiind dotate doar cu o singură priză la o suprafaţă de 20 mp, (care poate fi utilizată corespunzător numai prin folosirea unor prelungitoare), dar nepăsător a considerat că aceasta este problema SRL„ Mălină Desing”, că a văzut ce spaţiu ia în locaţiune.

Subsidiar au relevat, că instanţa de fond nici nu a dorit să se complice cu un alt probatoriu, cu excepţia Raportului de expertiză extrajudiciară, efectuat la comanda şi în interesul SRL „Tower Group” şi a respins cererea de reclamare a probelor din 20.06.2022 înaintată în şedinţa de judecată de către avocatul Tatiana Guţu.

Apelantele contestă hotărîrea instanţei de fond şi în privinţa încasării prejudiciului material şi costurilor judiciare din contul acestora în beneficiul SRL „Tower Group”, SRL „D-Denim Raw”, SRL „Arjanovschi-Com”. Or, vinovat de comiterea incendiului se face SRL „Tower Group”, respectiv careva despăgubiri pentru propriile fapte/inacțiuni/neglijențe nu pot fi puse pe seama apelantelor, care de altfel au fost cele mai afectate de incendiu.

Totodată menționează, că SRL „Tower Group” nu a prezentat facturile de plată (solicitate de apelante în instanţa de fond), care să ateste că a suportat costuri de reparaţie de peste 86 000 lei, deşi a avut la dispoziţie o perioadă de peste 2 ani de zile de la data incendiului. Nu a prezentat nici poze de la locul incendiului. Nu a prezentat nici actul de transmitere-primire a buticului primit după incendiu de la SRL „Mălină Design”, în care să fie indicat starea buticului.

Se mai invocă în cererea de apel, că instanţa de fond a eşuat să indice care comisie/autoritate şi prin care act de constatare a stabilit mărimea şi cauza prejudiciilor a spaţiilor comerciale presupus afectate de incendiu şi a acceptat cu titlu de prejudiciu material devizul de cheltuieli inclus în Raportul de expertiză extrajudiciară. Or, devizul include o multitudine de costuri care în realitate nu au fost suportate de SRL„Tower Grup”.

Apelantele resping argumentele instanţei şi a reclamanţilor-intimaţi SRL„ D-Denim Raw”, SRL „Arjanovschi-Com”, prin care probează pretinsele prejudicii prin unele facturi de plată, efectuate la o dată ulterioră şi anexate la Raportul de expertiză extrajudiciară, deoarece nu există facturi de achiziţie, poze, acte de constatare referitor la existența acestor bunuri pînă la producerea incendiului. Nu există probe care să stabilească ca obiectele respective au fost distruse.

Au completat, că similar de defectuoasă este hotărârea în partea admiterii parțiale a cerințelor reclamanților de încasare în in mod solidar de la SRL „Mălină Design ” şi Suetnova Nadejda pretinselor prejudicii materiale, instanţa de fond argumentîndu-și soluția a reținut acordul de fidejusiune la contractul de locaţiune a încăperii ne locativă nr.2043 din 14.02.201, încheiat între SRL ’’Tower Group” (Locator) şi SRL ’’Mălină Design” (Locatar) şi Suetnova Nadejda (Fidejusor), la 14.02.2019, respectiv invocând dispoziţiile art. 1636 alin.(1) şi art. 1640 Cod civil, în redacţia după 01 martie 2019, deşi contractul de fidejusiune a fost încheiat la 14.02.2019 corespunzător în speţă, Contractul de fidejusiune cu. Nr. 2043 din 14.02.2019 are ca obiect garantarea executării obligaţiilor SRL „Mălină Design ”, ce rezultă din contractul de locaţiune cu acelaşi număr din aceiaşi dată fiind încheiat sub imperiul dispoziţiilor legale 1146-1154 CC, redacţia de până la 31.03.2019, fidejusori garantează executarea integrală sau parţială a obligaţiei de către debitor, această instituţie fiind aplicabilă în exclusivitate obligaţiunilor contractuale.

La cererea de apel reprezentantul intimatei SRL ’’Tower Group”, administratorul Kilovatîi Alexandr a prezentat referință, prin care și-a exprimat dezacordul cu argumentele expuse în cererea de apel, solicitând respingerea acesteia, totodată menționând faptul, că hotărârea contestată este drept una legală cu aplicarea corectă a normelor materiale şi procesuale.

Respectarea termenului de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 26 octombrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 02 noiembrie 2023, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

Poziția părților în cadrul ședinței de judecată:

Reprezentanții apelantelor SRL ”Malina Design” și Raba (Suetnova) Nadejda, reprezentați de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana Guțu în ședința instanței de apel de judecată, au solicitat admiterea cererii de apel, în baza motivelor de fapt și de drept invocate.

Reprezentantul intimatei SRL ’’Tower Group”, avocatul Malai Mihail în ședința de judecată a pledat pentru respingerea apelului și menținerea hotărîrii instanței de fond.

Intimații SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plesca Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”ArjanovschiCom”, în ședința de judecată nu s-au prezentat, în pofida înștiințărilor sale legale, urmare a momentelor indicate și în corespundere cu prevederile art. 379 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel.

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, motivele expuse de apelanți în cererea de apel, în coroborare cu starea de fapt constatată și legislația pertinentă aplicabilă, Colegiul consideră, necesar de a admite apelul declarat, a casa hotărârea instanței de fond și a emite o nouă hotărâre, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit prevederilor art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform dispozițiilor art.373 alin.(1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

La caz, s-a constatat că la data de 09 septembrie 2021 SRL ”Tower Group”, reprezentată de avocatul Habravan Andrei și SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Pleșca Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com”, s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda cu privire la încasarea cu titlu de prejudiciu material, în mod solidar, de la SRL ”Malina Design” și Suetnova Nadejda în folosul SRL ”Tower Group” - 89 509,19 lei; SRL ”D-Denim Raw” - 57 170,21 lei; SRL ”Arjanovschi-Com” - 30 718 lei; SRL ”Oximoda”- 66 176 lei; ÎI ”Zorina E.I.” - 15 836 lei, SRL ”Moda Bianca”- 3 309 lei, ÎI ”Pleșca Silvia”, buticul 2068 – 1 523 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, dispunând încasarea parțială a prejudiciului material.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței, la data de 02 noiembrie 2023, SRL ”Malina Design” și Raba (Suetnova) Nadejda, reprezentați de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana Guțu, au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 26 octombrie 2023, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, criteriu care presupune lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În susținerea concluziei menționate, instanța de apel consideră oportun de a reliefa prevederile art. 10 al.(1) din Codul civil care stipulează că, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri.

Conform art. 776 din Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art. 992 alin. (1) din Cod civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridic.

Conform art. 1251 din Codul civil , prin contractul de locaţiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părţi (locatar) un bun determinat individual în folosinţă temporară sau în folosinţă şi posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chirie.

După cum rezultă din materialele cauzei, potrivit contractului de locaţiune nr. 2043 din 14.02.2019, încheiat între SRL „Tower Group"SRL, în calitate de locator, şi SRL „Mălină Design", în calitate de locatar, SRL „Tower Group"SRL i-a transmis ultimului în locaţiune bunul imobil -punct comercial, amplasat în Centrul Comercial „Atrium" de pe adresa: mun. Chişinău, ştr. Albişoara,4, et. 2 butic nr. 2043, care aparţine cu drept de proprietate locatorului.

Totodată, la data de 12.02.2019, a fost semnat contractul de fidejusiune, prin care Suetnova Nadejda şi-a asumat răspundere în mod solidar cu SRL „Mălină Design" faţă de locator în baza contractului de locaţiune. La data de 20.03.2019, între SRL 'Tower Group" şi SRL "Malina Design" a fost încheiat actul de primire - predare a spaţiului comercial, prin care Locatorul a transmis Locatarului spaţiul comercial cu suprafaţa de 21,8 m.p., amplasat în Centrul Comercial "Atrium".

În pct. 2.1. al acordului de fidejusiune a fost prevăzută responsabilitatea Fidejusorului, ultimul fiind obligat să poarte răspundere solidară cu Locatarul faţă de Locator pentru executarea obligaţiunilor contractuale conform contractului de locaţiune, indicate în pct.1.1. al contractului de locațiune, (restituirea sumei datoriei de bază sau parte a sa, dobânzii şi achitarea penalităţilor, compensarda cheltuielilor de judecată pentru încasarea datoriilor şi altor prejudicii ale Locatarului în ziua achitării)(f.d.52, vol.I).

De asemenea, se atestă că la data de 17 februarie 2021, în buticul nr.2043, de la etajul 2 al Centrului comercial „Atrium" a izbucnit un incendiu, fapt constatat şi confirmat de serviciul pompieri şi salvatori sectorului Centru, mun. Chişinău.

Potrivit încheierii din 18.02.2021 întocmită de către şeful secţiei Prevenţie DSP Râşcani, mun. Chişinău, căpitan al serviciului intern Grigoropoli Alexandru, examinând locului incendiului şi luând explicaţii de la martorii oculari, s-a stabilit că, pe 17.02.2021, aproximativ la perle 11 şi 30 min. cet. Bucătari Nadejda Ivan, aflându-se în buticul nr. 2043, în timp ce lucra cu ferul de călcat pe bază de aburi, a observat cum din colţul sting, de lâ intrare, a apărut un fum însoţit de o flacără, care a cuprins hainele de pe cuierul din apropiere. Paza centrului comercial prin intermediul mijloacelor primare de intervenţie au reuşit să lichideze incendiul până la sosirea echipei de pompieri.

În motivarea încheierii nominalizate a fost indicat că „Verificând prelungitorul care asigură conexiunea dintre surse şi consumatori s-au depistat urme caracteristice unui scurt circuit în regiunea conexiunii cu fierul de călcat care se afla aproximativ în locul declanşării incendiului". Analizând toate cele sus menţionate precum şi explicaţia depusă de către angajata companiei SRL „Mălină Design", cet.Bucătari Nadejda care confirmă faptul că incendiu s-a declanşat în timp ce lucra cu fierul de călcat, putem presupune că s-a produs un scurtcircuit în reţeaua electrică, anume la prelungitor"(f.d.91, vol.I).

De asemenea, la 20 aprilie 2021 de către Centrul Național al Experților Judiciari și Specialiștilor de SRL „Performanță" a fost efectuat Raportul de expertiză extrajudiciară nr.0128/II.

În concluzia raportului s-a reținut, că ,, incendiul a fost provocat de supraîncălzirea fişei prelungitorului nr.2, care se afla în colțul stâng, îndepărtat de la intrarea în butic şi în imediată apropiere de hainele puse la vitrină, ca rezultat al exploatării îndelungate a generatorului de abur cu puterea de 2500W prin intermediul acestui prelungitor, care poate suporta o sarcină maximă de 2200W. Fiind constant supraîncărcat contactul în fişa prelungitorului nr.2 s-a înrăutățit şi a dus la incendiu. În rezultatul incendiului prelungitorul nr.3, care se afla în cutia metalică s-a deteriorat în zona incendiului şi a dus la scurtcircuit, şi respectiv deconectarea automatului de 16A, ce alimenta cu energie electrică buticul nr.2043, în care și a avut loc incendiu.

În conformitate cu constatarea din Obiectivul 2, riscul de apariţie a incendiului din data de 17.02.2021, putea fi prevăzut şi eliminat, în cazul dacă de către persoanele cu funcție de răspundere al agentului economic SRL „Mălină Design", care de fapt, în baza Contractului nr. 2043 din 14 februarie 2019 a primit în chirie şi exploatează până în prezent buticul 2043 din în Centrul Comercial „Atrium", se respectau măsurile de securitate în muncă şi se realiza instructajul respectiv al persoanelor angajate.

Conform art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016 expertiza judiciară se efectuează de către expertul judiciar înscris în Registrul de stat al experţilor judiciari. În cazul în care în Registrul de stat al experţilor judiciari nu sunt experți de specializarea necesară sau în cazul în care nu poate fi numit un alt expert judiciar din motive de incompatibilitate, în calitate de expert judiciar poate fi recunoscută ad-hoc o persoană competentă în specializarea solicitată pentru efectuarea expertizei.

Totodată, art. 19 alin.(5) al Legii nr. 68 din 14.04.2016 prevede că expertiza extrajudiciară poate servi drept material auxiliar pentru o plângere, decizie, negociere, tranzacție de împăcare sau pentru un alt proces de natură extrajudiciară.

Potrivit art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă , instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Astfel, criteriul determinant în aprecierea probelor îl constituie forța acestora de a exprima adevărul, instanţei revenindu-i răspunderea de a reține și aprecia aceste probe, ţinând cont de întregul material probator administrat.

Corelând circumstanțele expuse cu normele legale citate supra, Completul judiciar menționează, că prima instanță greșit a reținut în calitate de probă veridică Raportul de expertiză nr. 0128/II din 20.04.2021, prin care s-a constatat vinovăția SRL„Malina Design" în producerea incendiului, or, vinovăția urma a fi constatată de către instituțiile abilitate ale statului și nu a unor specialiști, care nu dețin astfel de competențe.

Sub acest aspect Colegiul reține, că potrivit încheierii Șefului secției Prevenție DSP Rîșcani din 18.02.2021 cauza probabilă a generării incendiului este scurtcircuitul în rețeaua electrică, precum și faptul, că potrivit Regulamentului intern al Centrului Comercial ,, Atrium" (anexa nr. 2) la toate contractele de locațiune, exploatarea rețelelor inginerești se înfăptuiește doar de administrația centrului comercial.

În acest sens, Colegiul remarcă, că SRL „Malina Design" nu deţine calitatea de consumator noncasnic al energiei electrice, nu are încheiat contract de furnizare a energiei electrice cu nici un furnizor, nu desfășoară activitate în domeniul energetic şi nu are în calitate de angajat personal tehnic în acest domeniu, precum nu dispune de instruire profesională în domeniul energetic şi nici nu i-au fost acorda teinstrucţiunile necesare de către locatorul SRL„Tower Group" SRL, care deţine calitatea de consumator noncasnic.

Ba mai mult, conform clauzei contractuale stipulate la pct.5.4 din Contractul de locatiune

nr.2043 din14.02.2019, se indică că „nici una dintre părţile contractuale nu va purta răspundere contractuală dacă neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiunilor contractuale a fost provocată de circumstanţe de forţă majoră, şi anume: incendiu...".

Astfel, în acord cu prevederile art. 1107 alin.(1), (2) din Codul civil, neclarităţile din condiţiile contractuale standard se interpretează în defavoarea părţii care le-a formulat. În caz de dubiu, contractul se interpretează în favoarea celui care a a contractat obligaţia şi în defavoarea celui care a stipulat-o. În toate cazurile, contractul se interpretează în favoarea aderentului sau a consumatorului.

Iar conform art. 1254 alin.(2), (3) din Codul civil, bunul dat de locator trebuie să fie liber de orice viciu material sau juridic. Bunul este considerat liber de orice viciu material cînd are caracteristicile convenite şi care poate fi folosit conform destinaţiei obişnuite a unor asemenea bunuri.

Totodată, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.393 din 01.11.2019 a fost aprobat documentul normativ-tehnic domeniul energeticii NE 1-01:2019 "Norme de exploatare a instalaţiilor electrice ale consumatorilor noncasnici şi Reguli generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova" RT DSE 1.01-2005, Anexă la Hotărârea Consiliului de administraţie al ANRE nr. 3/2019 din 01.11.2019.

Astfel, pct.8 al documentului se indică, că administratorul consumatorului noncasnic este obligat:

1) întreținerea instalațiilor electrice în stare bună de funcționare și exploatarea lor în conformitate cu prezentele Norme, Normele de securitate la exploatarea instalațiilor electrice.

2) efectuarea calitativă şi la timp a lucrărilor de mentenanţă, de reparaţii planificate, a măsurărilor şi încercărilor profilactice, modernizarea şi reconstrucţia instalaţiilor echipamentelor electrice;

3) selectarea personalului electrotehnic şi electrotehnologic,... efectuarea instruirilor de securitate şi sănătate în muncă, de apărare împotriva incendiilor;

4) fiabilitatea funcţionării şi securitatea deservirii instalaţiilor electrice;

5)măsuri de securitate şi sănătate în muncă a personalului electrotehnic şi electro tehnolog:;.

6)elaborarea fişelor de post, instrucţiunilor de serviciu şi de securitate şi sănătate în munci a personalului electrotehnic şi electrotehnologic;

Iar pct.15, prevede că în contractele de locaţiune, încheiate între părţi, urmează să includă prevederi referitoare la responsabilitatea pentru exploatarea instalaţiilor electrice, în condiţiile convenite de părţile contractante.

Pct.16 reglementează, că persoana responsabilă de gospodăria electrică are următoarele obligaţii: 9) să elaboreze instrucţiuni de securitate şi sănătate în muncă cu privire la exploatarea instalaţiilor electrice pentru serviciul energetic.

Totodată, la pct.17 se indică, că pentru deranjamentele produse în instalaţiile electrice poartă răspundere personală: administratorul consumatorului noncasnic.

În context, la pct.113 se menționează, că la consumatorii noncasnici trebuie să fie elaborate şi aprobate instrucţiunile de securitate şi sănătate în muncă pentru lucrătorii de diferite profesii, precum şi pentru diferite tipuri de lucrări.

Iar, la pct. 116 se indică, că persoanele responsabile de gospodăria electrică a subdiviziunilor structurale ale consumatorului noncasnic poartă răspundere pentru:

1)implementarea măsurilor organizatorice şi tehnice pentru crearea condiţiilor de muncă care asigură securitatea;

2)efectuarea instruirilor de securitate şi sănătate în muncă cu demonstrarea şi aplicarea metodelor de lucru care asigură securitatea.

Pct. 117.Administratorul consumatorului noncasnic şi persoana responsabilă de gospodăria electrică trebuie să verifice corespunderea condiţiilor de muncă la locul de muncă cerinţelor securităţii şi igienei de producere.

Pct.118. Instruirea la angajare, care include instruirea introductiv-generală, instruirea la locul de muncă şi cea periodică, stagiul şi admiterea la lucrări se notifică în conformitate cu cerinţele Legii nr.186/2008 securităţii şi sănătăţii în muncă.

Pct.119.Administratorul consumatorului noncasnic poartă responsabilitate pentru investigarea corectă, la timp şi evidenţa accidentelor, elaborarea şi realizarea măsurilor de înlăturare a cauzelor accidentului.

Pct.120.Responsabilitatea pentru accidentele care au avut loc la producere o poartă atât lucrătorii care au încălcat cerinţele normelor de securitate sau instrucţiunilor de securitate şi sănătate în muncă, cît şi persoanele responsabile de gospodăria electrică a consumatorului noncasnic şi ale subdiviziunilor structurale, precum şi alţi lucrători din categoria personalului tehnic-administrativ, administratorul consumatorului noncasnic, care nu au asigurat securitatea şi sănătatea în muncă, normele igienei de producere, îndeplinirea legislaţiei în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă și care nu au întreprins măsuri necesare pentru prevenirea accidentelor.

Pct.131.Apărarea împotriva incendiilor în instalaţiile electrice, clădirile şi construcţiile în care se află instalaţiile electrice trebuie să corespundă cerinţelor Hotărârii Guvernului nr. 1159/2007 cu privire aprobarea Reglementării tehnice ,,Reguli generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova”.

Pct.138.La fiecare consumator noncasnic, precum şi la subdiviziunile structurale, trebuie să fie setul documentaţiei tehnice, aprobat de către conducătorul tehnic al consumatorului noncasnic. Setul complet de instrucţiuni trebuie să se păstreze la persoana responsabilă de gospodăria electrică al secţiei (sectorului), iar setul necesar pentru locul de muncă - la locul de muncă al personalului respectiv. pct.6) setul de instrucţiuni de producere cu privire la exploatarea instalaţiilor electrice ale secţiei (sectorului) şi seturile necesare ale fişelor de post şi instrucţiunilor de securitate şi sânătate în muncă pentru personalul secţiei (sectorului) date; pct.13) lista funcţiilor şi locurilor de muncă pentru care este necesară acordarea grupei I de securitate electrică.

Pct.148.Toate locurile de muncă trebuie să fie dotate cu instrucţiunile necesare: de producere, fişe de post, de securitate şi sănătate în muncă, măsurilor de apărare împotriva incendiilor.

Raportat la aceste prevederi, Colegiul judiciar consideră că instanţa de fond în mod greșit a concluzionat că, reclamanții SRL ”Tower Group”, reprezentată de avocatul Habravan Andrei, SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plești Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” sunt în drept să obțină de la SRL „Malina Design” o despăgubire pentru paguba suferită ca urmare a producerii incendiului în Centrul Comercial „Atrium”, întemeindu-și soluția în baza Raportului de expertiză extrajudiciară nr.0128//II din 20.04.2021, or, securitatea energetică ține de obligațiile consumatorului noncasnic, care în speță este SRL ”Tower Group” și care a transmis în locațiune spații comerciale dotate doar cu o singură priză la o suprafață de 20 m.p., care poate fi utilizată corespunzător numai prin folosirea unor prelungitoare.

Astfel, reieșind din circumstanțele constatate din materialele cauzei, Colegiul judiciar apreciază ca neîntemeiată acțiunea depusă de SRL ”Tower Group”, reprezentată de avocatul Habravan Andrei, SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plești Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com”, deoarece materialele cauzei nu se poate constata răspunderea contractuală ale SRL „Malina Design” pentru prejudiciile cauzate de incendiu, argumentele reclamanților/intimați expuse în acest sens, acesta purtând un caracter declarativ și contradictoriu.

În aceeași ordine de idei, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar potrivit art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În sensul art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În condiţiile art.94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform ordinului de plată nr.76 din 02 noiembrie 2023(f.d.244, Vol.I) și notei de plată seria A 00 2440 5087 1588 din 13 februarie 2024, anexat la fila dosarului (nr.31, Vol. II) rezultă că SRL „Malina Design”, pentru examinarea cauzei în ordine de apel a achitat taxa de stat în mărime de 2419 lei.

La caz, dat fiind faptul că instanța de apel a conchis referitor la netemeinicia acțiunii înaintate de SRL ”Tower Group”, reprezentată de avocatul Habravan Andrei, SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plești Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” și ținând cont de prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă instanța va încasa în mod solidar de la SRL ”Tower Group” și SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plești Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” în beneficiul SRL ”Malina Design” cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel, în mărime de 2419 lei.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) şi (1^1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Cu referire la cerința SRL ”Malina Design” de încasare a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 lei, Colegiul judiciar o consideră neîntemeiată, din motiv că partea apelantă nu a prezentat probe, care ar atesta suportarea cheltuielilor de asistență juridică în cadrul procesului civil, cât și lipsa unor înscrisuri ce ar demonstra acțiunile detaliate ale avocatului în vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale de reprezentare şi stabilirii cuantumului onorariului avocatului.

În final, din considerentele descrise și anterior enunțate, având în vedere că circumstanțele pricinii au fost stabilite de către prima instanță, dar au fost apreciate greșit, la fel și normele de drept material au fost aplicate incorect și nu este necesară verificarea suplimentară a unor dovezi, Colegiul ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda, reprezentate de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana Guțu, a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru) din 26 octombrie 2023 și a pronunța o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL ”Tower Group”, reprezentată de avocatul Habravan Andrei, SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Pleșca Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) şi art. art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Se admite cererea de apel declarată de SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda, reprezentate de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana Guțu.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 octombrie 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Tower Group”, reprezentată de avocatul Habravan Andrei, SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Pleșca Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărîre, prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Habravan Andrei, reprezentantul reclamantului SRL ”Tower Group” și SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Pleșca Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Se încasează, în mod solidar de la SRL ”Tower Group” și SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Pleșca Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” în beneficiul SRL ”Malina Design” cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel, în mărime de 2419 lei (două mii patru sute nouăsprezece lei).

Se respinge cerința înaintată de SRL ”Malina Design” privind încasarea cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 lei, ca neîntemeiată.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiție.

Preşedintele completului,
judecătorul Anton Marina

Judecătorii Cașcaval Andrei

Cojocaru Olga

Prima instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (judecător: Violeta Gîrleanu)
Dosarul nr. 2a-271/24
2-21134621-02-2a-19012024

Opinie separată
a judecătorului Cojocaru Olga

26 septembrie 2024 mun. Chişinău

Conform art. 48 alin. (2) CPC al RM, pe marginea cererii de apel declarată de către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda, reprezentate de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana

Guțu,

în cauza, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Tower Group”, reprezentată de avocatul Habravan Andrei, SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plești Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 26 octombrie 2023, prin care cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial,

La data de 09 septembrie 2021 SRL ”Tower Group”, reprezentată de avocatul Habravan Andrei și SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plești Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com”, s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul centru din 26 octombrie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Habravan Andrei, reprezentantul reclamantului SRL ”Tower Group” și SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plești Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” către SRL ”Mălină Design”, Suetnova (Raba) Nadejda privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată.

S-a încasat, în mod solidar, de la SRL ”Mălină Design”, IDNO 1***** și Suetnova (Raba) Nadejda, c/p ***** în beneficiul SRL ”Tower Group”, IDNO *****, prejudiciul material în mărime de 86 159,19 lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 2 584,77 lei, în total suma de 88 743,96 lei (optzeci și opt mii șapte sute patruzeci și trei lei, 96 bani).

S-a încasat, în mod solidar, de la SRL ”Mălină Design”, IDNO 1***** și Suetnova (Raba) Nadejda, c/p ***** în beneficiul SRL ”D-Denim-Raw”, IDNO *****, prejudiciul material în mărime de 12 322,21 lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 369,66 lei, în total suma de 12 691,87 lei (douăsprezece mii șase sute nouăzeci și unu lei, 87 bani).

S-a încasat, în mod solidar, de la SRL ”Mălină Design”, IDNO 1***** și Suetnova (Raba) Nadejda, c/p ***** în beneficiul SRL ”Arjanovschi-com”, IDNO *****, prejudiciul material în mărime de 4 670 lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 270 lei, în total suma de 4 940 lei (patru mii nouă sute patruzeci) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Habravan Andrei, reprezentantul reclamantului SRL ”Tower Group” și SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plești Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”ArjanovschiCom”, s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la data de 02 noiembrie 2023, SRL ”Malina Design” și Raba (Suetnova) Nadejda, reprezentați de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana Guțu, au declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 26 octombrie 2023, solicitînd casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii. Totodată, apelantele au solicitat încasarea din contul intimaților în beneficiul SRL ”Malina Design” a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 lei și a sumei de 2419 lei, cu titlu de taxă de stat achitată pentru examinarea apelului.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2024, în privința căreia îmi exprim dezacordul, s-a decis:

Se admite cererea de apel declarată de SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda, reprezentate de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana Guțu.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 octombrie 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Tower Group”, reprezentată de avocatul Habravan Andrei, SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plești Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărîre, prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Habravan Andrei, reprezentantul reclamantului SRL ”Tower Group” și SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plești Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Se încasează, în mod solidar de la SRL ”Tower Group” și SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plești Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” în beneficiul SRL ”Malina Design” cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel, în mărime de 2419 lei (două mii patru sute nouăsprezece lei).

Se respinge cerința înaintată de SRL ”Malina Design” privind încasarea cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 lei, ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 48 alin. (2) Cod de procedură civilă *”judecătorul care nu este de acord cu hotărârea majorităţii semnează hotărârea, dar este în drept să expună în scris opinie separată, care se înmânează preşedintelui şedinţei şi se anexează la dosar*”.

Am semnat decizia din 26 septembrie 2024, dar nu sunt de acord cu soluția adoptată, astfel, având o altă opinie asupra cererii de apel- soluția de respingere a cererii de apel depuse de SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda, reprezentate de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana Guțu și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 26 octombrie 2023.

Susținând opinia separată, mă voi expune asupra netemeiniciei cererii de apel depuse de către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda, reprezentate de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana Guțu.

Potrivit materialului probator se atestă, că în baza contractului de locaţiune nr. 2043 din 14.02.2019, încheiat între SRL „Tower Group”SRL, în calitate de locator şi SRL „Malina Design”, în calitate de locatar, SRL „Tower Group” i-a transmis ultimului în locaţiune bunul imobil punct comercial, amplasat în Centrul Comercial „Atrium” de pe adresa: mun. Chişinău, ştr. Albişoara,4, et. 2 butic nr. 2043, care aparţine cu drept de proprietate locatorului.

Totodată, la data de 12.02.2019 a fost semnat contractul de fidejusiune, prin care Suetnova Nadejda şi-a asumat răspundere în mod solidar cu SRL „Malina Design” faţă de locator în baza contractului de locaţiune.

Pct.2.1. al acordului de fidejusiune prevede, că Fidejusorul se angajează să poarte răspundere solidară cu Locatarul faţă de Locator pentru executarea obligaţiunilor contractuale conform contractului de locaţiune (indicate în pct.1.1. al prezentului contract, restituirea sumei datoriei de bază sau parte a sa, dobânzii şi achitarea penalităţilor, compensarea cheltuielilor de judecată pentru încasarea datoriilor şi altor prejudicii ale Locatarului în ziua achitării.

Ulterior, la data de 20.03.2019, între SRL„Tower Group” şi SRL „Malina Design” a fost încheiat actul de primire-predare a spaţiului comercial, prin care Locatorul a transmis

Locatarului spaţiul comercial cu suprafaţa de 21,8 m.p., amplasat în Centrul Comercial „Atrium”.

La data de 17 februarie 2021, în buticul nr.2043, de la etajul 2 al Centrului comercial „Atrium” a izbucnit un incendiu, fapt constatat şi confirmat de serviciul pompieri şi salvatori sectorului Centru, mun. Chişinău.

Potrivit încheierii din 18.02.2021 întocmită de către şeful secţiei Prevenţie DSP Râşcani, mun. Chişinău, căpitan al serviciului intern Grigoropoli Alexandru, examinând locului incendiului şi luând explicaţii de la martorii oculari, s-a stabilit că, pe 17.02.2021, aproximativ la perle 11 şi 30 min. cet. Bucătari Nadejda Ivan, aflându-se în buticul nr. 2043, în timp ce lucra cu ferul de călcat pe bază de aburi, a observat cum din colţul sting, de lâ intrare, a apărut un fum însoţit de o flacără, care a cuprins hainele de pe cuierul din apropiere. Paza centrului comercial prin intermediul mijloacelor primare de intervenţie au reuşit să lichideze incendiul până la sosirea echipei de pompieri.

În motivarea încheierii nominalizate a fost indicat că „Verificând prelungitorul care asigură conexiunea dintre surse şi consumatori s-au depistat urme caracteristice unui scurt circuit în regiunea conexiunii cu fierul de călcat care se afla aproximativ în locul declanșării incendiului”. Analizând toate cele sus menţionate precum şi explicaţia depusă de către angajata companiei SRL„Malina Design”, cet. Bucătari Nadejda care confirmă faptul că incendiu s-a declanşat în timp ce lucra cu fierul de călcat, putem presupune că s-a produs un scurtcircuit în reţeaua electrică, anume la prelungitor”.

Suplimentar încheierii din 18.02.2021, unde s-a stabilit că scurtcircuitul s-a produs anume la prelungitor, vine şi Raportului de expertiză extrajudiciară nr. prin cere s-a concluzionat că incendiu a fost provocat de supraîncălzirea fişei prelungitorului nr.2, care se afla în colţul stâng, îndepărtat de la intrarea în butic şi în imediată apropiere de hainele puse la vitrină, ca rezultat al exploatării îndelungate a generatorului de abur cu puterea de 2500W prin intermediul acestui prelungitor, care poate suporta o sarcină maximă de 2200W. Fiind constant supraîncărcat contactul în fişa prelungitorului nr.2 s-a înrăutăţit şi a dus la incendiu. în rezultatul incendiului prelungitorul nr.3, care se afla în cutia metalică s-a deteriorat în zona incendiului şi a dus la scurtcircuit şi, respectiv, deconectarea automatului de 16A, ce alimenta cu energie electrică buticul nr.2043, în care şi a avut loc incendiu

Totodată, în Raportul de expertiză extrajudiciară nr.0128/II din 20 aprilie 2021 a fost indicat că reieşind din cerinţele Legii nr. 186/2008 privind securitatea şi sănătatea în muncă şi F1G nr. 1159 din 24.10.2007 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Reguli generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova” RT DSE 1.01-2005, au constatat că cauza apariţiei incendiului aparţine direct - agentului economic, întreprinderea SRL „Malina Desing”, care nu a elaborat instrucţiunile de securitate în muncă şi anti-incendiare, nu a realizat instruirea personalului angajat sub semnătură (este necesar să existe registrele respective cu semnăturile angajaţilor). De asemenea, cauza aparţine şi personalului care a exploatat neconform prelungitorul respectiv (nr.2) din lipsa de cunoştinţe că acesta a fost supraîncălzit. În acelaşi timp, important este că nu se permite ca prelungitoarele să fie poziţionate sub obiecte uşor inflamabile.

Potrivit art. 1269 alin. (1) Cod civil, locatarul este ţinut să repare prejudiciul suferit de locator prin pierderile survenite la bunul închiriat dacă nu va demonstra că pierderile nu se datorează vinovăţiei sale sau a persoanelor cărora le-a permis folosinţa bunului sau accesul la el.

În conformitate cu art.1998 alin.(1) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

În sensul normei enunţate, este de înţeles că temeiul răspunderii delictuale este componenţa delictului civil, care constituie o totalitate de elemente esenţiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale şi care include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă, prejudiciu şi vinovăţia, iar lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii.

Distinct de cele constatate, consider că instanţa de fond temeinic și legal a ajuns la concluzia, precum că apelanții/pârâții SRL „Malina Desing” și Suetnova (Raba) Nadejda, în mod solidar, urmează să recupereze prejudiciu cauzat în urma incendiului din 17.02.2021, or, incendiu produs în buticul nr.2043 în incinta Centrului Comercial „Atrium”, ce a fost luat în locațiune de către SRL „Malina Desing” nu a fost provocat de circumstanțe de forță majoră, ba dimpotrivă s-a constatat, că incendiu a fost produs în urma supraîncălzirii prelungitorului nr.2, în care a fost inclus generatorul de abur cu puterea de 2500W, care se afla lângă hainele puse la vitrină pentru vânzare, adică cu o putere mai mare decât poate suporta prelungitorul.

Sub acest aspect ţin să menţionez și faptul, că SRL „Malina Desing” , având calitatea de locatar nu a păstrat și nu a asigurat integritatea, inclusiv securitatea tehnică incendiară a bunului primit în locațiune, iar conform pct. 5.8 din contractul de locațiune nr. 2043 din 14.02.2019, se menționează, că „Locatorul nu este responsabil pentru eventuale accidente sau daune aduse oricărei persoane sau bunuri situate în spaţiul închiriat sau în imediata apropiere a acestora, apărute în legătură cu utilizarea spațiului închiriat de către locatar sau în legătură cu acțiunile acestuia din urmă fie prin echipamentul sau proprietatea locatarului, fie din orice alt motiv”.

Pe această linie de analiză, îmi exprim dezacordul cu colegii pe marginea admiterii cererii de apel declarată de către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda, reprezentate de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana Guțu, casării hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 septembrie 2024 și emiterii unei noi hotărâre, de respingere a acțiunii, soluția urmând a fi de respingere a cererii de apel depuse de SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda, reprezentate de avocații Gheorghe Vlas și Tatiana Guțu și menținerii hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 septembrie 2024, adoptată în cauza, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Tower Group”, reprezentată de avocatul Habravan Andrei, SRL ”D-Denim Raw”, ÎI ”Plești Silvia”, SRL ”Oximoda”, ÎI ”Zorina E.I.”, SRL ”Moda Bianca”, SRL ”Arjanovschi-Com” către SRL ”Malina Design”, Suetnova (Raba) Nadejda privind încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată.

Judecător **Cojocaru Olga**